श्री. रा.रा. योगेश कुलकर्णी यांस स.न.वि.वि. तुमचा स्वाध्याय मिळाला. आता नवे सत्र सुरु झाले आहे. त्यामुळे परत आपला पत्रव्यवहार सुरु झाला. स्वाध्यायाचि वाटच पाहात होतो. असो. स्वाध्याय १ चे समीक्षण :.

प्र. १) तिनही ओव्या बरोबर निवडल्या आहेत. तिन्हींवर थोडेसे विवेचन हवे होते.(जिर प्रशांत विचरले नसले तरी. यापुढे असे विवेचन जरूर करावे) देह म्हणजे ब्रह्मांडाचे फळ आहे. येथे तुम्हाला लक्षांत आलेच असेल की जे कांही प्रयत्न करायचे आहेत ते करणे फक्त मानव देह मिळाला म्हणूनच शक्य आहे. भगवंताच्या भेटी करता जे प्रयत्न करायचे ते १८-०४-५ ही ओवी सांगते ह्या शिवाय जर अनंत जन्मांचे पुण्य गाठी असेल तरच हे प्रयत्न करण्याची ईच्छा होते. सुदैवाने आपण ह्या category मधे आलेलो आहोत. हे प्रयत्न म्हणजे नामस्मरण, परत परत वाचलेले वाचून त्यावर मनन करणे व मुख्य म्हणजे क्रिया करणे. तेंव्हा हे प्रयत्न करायचेच हाच निश्चय करूया..

प्र २-१) उत्तर ठीक. .कल्पना योग्य रित्या विस्तारायाला हवी होती.

उदाहरणार्थ : योग्य विवेकविचाराने माणसाला प्रपंच व परमार्थ दोन्ही ठिकाणी यश मिळ् शकते. हे देह असल्यामुळेच शक्य आहे. पशुंना असे विवेकाने वागता येत नाहि. देहामुळेच आपण देवाच्या भेटी करता म्हणजेच जन्म मृत्यू च्या चक्रामधून कायमची सुटका करून घेण्यासाठी प्रयत्न करू शकतो. आपण गृहस्थाश्रमी म्हणुन आपल्यासाठी निष्काम कर्ममार्ग भगवंताने सांगितला आहे. जे जे कांही काम आपण करतो ते ईश्वराची पूजा म्हणून करणे व तसे केले की केलेले कर्म निष्काम होते. तसेच कोणतेही कार्य करताना भगवंताचे स्मरण करता येते. हे सर्व मानवालाच शक्य आहे. पण माया आपल्याला असे वागू देत नाहि. विवेकी माणूस हे ओळखतो व ठरविलेल्या प्रयत्नांपासून ढळत नाही.म्हणून देहाला भवसागरांतुन पार पाडणारे तारू म्हटले आहे. प्र3 उत्तर ठीक. समर्थांना बावळटपणे जगणे मुळीच मान्य नव्हते. इतर ठिकाणी पण अश्या ओव्या आहेत. असे सतर्क जगणे जमावे म्हणून ह्या सारख्या ओव्या दासबोधामधे अनेक ठिकाणी वाचायला मिळतात.

प्र ४) उत्तरचे सर्व मुद्दे अगदी योग्य मांडले आहेत. सारांश अगदी योग्य लिहिला आहे. मागे आपण पाहिलेच की नेहमी केलेल्या / गेलेल्या दिवसाचा आढावा घेणे किती महत्वाचे आहे. तसेच रोजच आपण कोणाला दुखावले तर नाही हे पण पाहावे. हा असा आढावा घेणे महत्वाचे. (रोजच करायला हवा.) असे माझे मत आहे. असो. स्वाध्याय ठिक सोडवला आहे. घरच्या सर्वांना मानाप्रमाणे स.न. अथवा अ.आ.

> आपला रविन्द्र फडके.